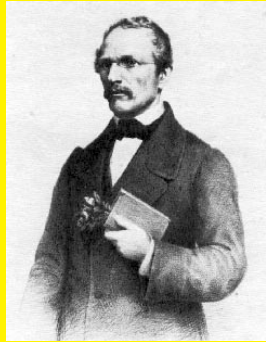

školní četba

Karel Jaromír Erben

KYTICE
Z POVĚSTÍ NÁRODNÍCH

**VYCHÁZÍ K DVOUSTÉMU VÝROČÍ
NAROZENÍ AUTORA**

Kytice z pověstí národních (1853) – básnická sbírka obsahující české báje, obraz dávných lidových představ a názorů na život; většinou forma klasických balad. Motivy: boj člověka s přírodou, s nadpřirozenými silami, mateřská láska, vlast, dobro, zlo. Úvodní báseň *Kytice* a závěrečná *Věštikyně* jsou alegoriemi o osudu národa. *Záhořovo lože* je zase polemika s Máchou (Erben odmítá vzpouru). Pro sbírku je dále příznačná dramatická, zvukomalebnost, úsporný výraz a vliv lidové slovesnosti.

KAREL JAROMÍR ERBEN (1811-1870) – básník, překladatel, sběratel lidové slovesnosti, vědec, archivář, novinář, právník, vydavatel staročeských literárních památek

Dílo: dále *Písňe národní v Čechách*, *Prostonárodní české písňe a říkadla*, *Sto prostonárodních pohádek a pověstí slovanských v nářečích původních*, *Vybrané báje a pověsti národní jiných větví slovanských*.

Přínos:

– inspirace pro Jana Neruda, Antonína Dvořáka, Zdeňka Fibicha, Bohuslava Martinů, Jiřího Suchého, Františka A. Brabce. A taky pro divadlo poezie ***Regina*** (založeno v roce 1971 manželi Janou a Bedřichem Kaněrovými), jehož uchopení Štědrého dne a jeho předvedení na břeclavské pěší zóně před Vánocemi 1993 za přítomnosti reportážní kamery je součástí interaktivní verze tohoto výročního titulu.

Karel Jaromír Erben

KYTICE
Z POVĚSTÍ NÁRODNÍCH

Vychází u příležitosti
dvoustého narození autora

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Používání elektronické verze knihy je umožněno jen osobě, která ji legálně nabyla, a jen pro její osobní a vnitřní potřeby v rozsahu stanoveném autorským zákonem. Elektronická kniha je datový soubor, který lze užívat pouze v takové formě, v jaké jej lze stáhnout z portálu. Jakékoliv neoprávněné užití elektronické knihy nebo její části, spočívající např. v kopírování, úpravách, prodeji, pronajímání, půjčování, sdělování veřejnosti nebo jakémkoliv druhu obchodování nebo neobchodního šíření je zakázáno! Zejména je zakázána jakákoliv konverze datového souboru nebo extrakce části nebo celého textu, umístování textu na servery, ze kterých je možno tento soubor dále stahovat, přitom není rozhodující, kdo takového sdílení umožnil. Je zakázáno sdělování údajů o uživatelském účtu jiným osobám, zasahování do technických prostředků, které chrání elektronickou knihu, případně omezují rozsah jejího užití. Uživatel také není oprávněn jakkoliv testovat, zkoušet či obcházet technické zabezpečení elektronické knihy.

© *Carpe diem*, 2011

Illustrations © Přemek Horáček, 2011

www.carpe.cz

Made in Moravia, Czech Republic, EU

ISBN 978-80-87195-93-2

OBSAH

Kytice	7
Poklad	9
Svatební košile	31
Polednice	45
Zlatý kolovrat	49
Štědrý den	63
Holoubek	71
Záhořovo lože	77
Vodník	97
Vrba	109
Lilie	115
Dceřina kletba	121
Věštkyň	125

KYTICE

Zemřela matka a do hrobu dána,
siroty po ní zůstaly;
i přicházely každíčkého rána
a matičku svou hledaly.

I zželo se matce milých dítek;
duše její se vrátila
a vtělila se v drobnolistý kvítek,
jímž mohylu svou pokryla.

Poznaly dítky matičku po dechu,
poznaly ji a plesaly;
a prostý kvítek, v něm majíc útěchu,
mateří-doušku nazvaly. –

Mateří-douško vlasti naší milé,
vy prosté naše pověsti!
Natrhal jsem tě na dávné mohyle –
komu mám tebe přinéstí?

Ve skrovnou já tě kytici zavážu,
ozdobně stužkou ovinu;
do širých zemí cestu ti ukážu,
kde příbuznou máš rodinu.

Snadže se najde dcera mateřina,
jíž mile dech tvůj zavoní;
snadže i najdeš některého syna,
jenž k tobě srdce nakloní!

POKLAD

I

Na pahorku mezi buky
kostelíček s věží nízkou;
z věže pak slyšeti zvuky
hájem a sousední vískou.
Není zvuk to zvonka jemný,
traticí se v blízké stráně:
dřevatě to rachot temný,
zvoucí lid do chrámu Páně.

A tu z vísky k boží slávě
vzhůru běží zástup hojný:
veský lid to bohabojný,
a dnes Velký pátek právě.

V chrámě truchlo: holé stěny;
oltář černá rouška kryje,
na roušce kříž upevněný;
v kůru zpívají pašije.

A hle, co se bělá v lese,
v černém lese za potokem?
Nějaká to veská žena,
ana v náručí cos nese.
I jde rychlým žena krokem,
svátečně jsouc oblečena,